

Stadskruisweg Workum

Samen op weg naar Pasen...

**Een wandeling langs de
14 kruiswegstaties**

30 maart t/m 18 april 2025

Inhoudsopgave

Voorkant	p.1
Inhoudsopgave	p.2
Inleiding	p.3
Wat is een kruisweg	p.3
De kruisweg van Workum	p.4
Stadskruisweg	p.4
Wandelend de kruisweg bidden en mediteren	p.5
Platte grond met route	p.6
Adressen bij de kruiswegstaties	p.7
Kruiswegstatie I	p.8
Kruiswegstatie II	p.9
Kruiswegstatie III	p.10
Kruiswegstatie IV	p.11
Kruiswegstatie V	p.12
Kruiswegstatie VI	p.13
Kruiswegstatie VII	p.14
Kruiswegstatie VIII	p.15
Kruiswegstatie IX	p.16
Kruiswegstatie X	p.17
Kruiswegstatie XI	p.18
Kruiswegstatie XII	p.19
Kruiswegstatie XIII	p.20
Kruiswegstatie XIV	p.21
Pasen	p.22
Vrije gift onkosten	p.22
Dank	p.23

Inleiding

Wat is een kruisweg?

Als je, waar ook ter wereld, een katholieke kerk bezoekt dan vind je daar in de regel een kruisweg op de muren van de kerk hangen. In sommige steden of dorpen kun je buiten de kruisweg bidden.

Wat is een kruisweg? Het is een route met 14 staties of 14 afbeeldingen die de laatste levensweg van Jezus laten zien. Jezus werd in Jeruzalem door Pilatus ter dood veroordeeld, nam zijn kruis op zijn schouders en moest de heuvel Golgotha beklimmen, waar Hij aan het kruis stierf en begraven werd. Negen van de veertien kruiswegstaties gaan terug op de overlevering in de evangeliën. Dat Jezus drie keer onder de last van het kruis valt wordt niet vermeld en ook niet dat Jezus zijn moeder Maria en Veronica ontmoet.

Al in het vroege christendom ontstond de gewoonte dat christenen uit alle delen van de wereld naar Jeruzalem kwamen en daar de route liepen die Jezus na zijn veroordeling had gelopen. Deze route heet tot op de dag van vandaag “Via Dolorosa”, dat is in vertaling: weg van pijn, weg van smarten. Echter niet iedere christen kon zich een reis naar Jeruzalem veroorloven. Wij hebben het aan de Franciscanen te danken dat er vanaf de 13^e eeuw afbeeldingen ontstonden, waarop de kruisweg van Jezus werd afgebeeld. Uiteindelijk werden het 14 staties. Voor de katholieke christenen is de Goede Vrijdag, de vrijdag voor Pasen, bij uitstek de dag om langs de kruiswegstaties te gaan. Maar je kunt de kruisweg ook op elke andere dag bidden. Bij elke statie wordt - letterlijk en figuurlijk – stil gestaan bij de lijdensweg van Jezus. Tot op de dag van vandaag laten kunstenaars zich door de lijdensweg van Jezus inspireren. Zij schilderen, boetsen, knopen... een kruisweg in de hoop dat ook anderen zich daardoor laten inspireren.

De kruisweg in Workum

In 1851 heeft de kunstenaar Otto de Boer voor de toenmalige katholieke kerk in Workum een kruisweg geschilderd. Deze kruisweg verhuisde in 1877 naar de nieuwe St. Werenfriduskerk in Workum. In maart 2023 werd deze kerk gesloten. Een groot deel van het interieur is naar een andere kerk verhuisd. De kruisweg is echter achtergebleven. Deze wilden wij niet zomaar naar een museum brengen of ergens op een zolder opslaan. Daarom zijn wij blij en dankbaar dat onze Protestantse medechristenen deze kruisweg hebben overgenomen. Na een opknabbeurt hangen de 14 schilderijen nu in de St. Gertrudiskerk op het Merk in Workum. Ook daar zal de kruisweg christenen helpen bij het overwegen van het lijden en sterven van Jezus.

Stadskruisweg

Als je een kerk moet sluiten dan doet dat pijn. Je kunt dan met de hakken in het zand gaan zitten. Je kunt ook creatief worden en hoopvol de toekomst tegemoet gaan. In navolging van Volendam en Sneek kwam binnen de geloofsgemeenschap St. Werenfridus het idee op om een Stadskruiswegwandeling aan te bieden. Een kleine werkgroep is daarmee aan de slag gegaan.

Wij zijn er namelijk van overtuigd dat de Kruisweg van Jezus niet iets uit het verre verleden is, maar iets van doen heeft met het leven, met **ons** leven, hier en nu. De kruiswegwandeling wil helpen om eigen lijden, pijn, verdriet, angst... en ook dat van anderen onder ogen te durven zien en zo dat lijden samen te dragen, waar mogelijk te verlichten en verbondenheid te scheppen.

Met dank aan de kerkenraad van de St. Gertrudiskerk hebben wij foto's genomen van de opgeknapte kruiswegstaties. Deze foto's zijn op weerbestendig materiaal verwerkt en op een rondwandelaroute door Workum opgesteld. Deze begint bij It Werenfridushûs en eindigt op de katholieke begraafplaats. De foto's van de afbeeldingen staan op verschillende plekken langs

de route, bij medeparochianen in de tuin, bij brugwachtershuisjes, het woon-zorgcentrum Nij Mariënacker, de katholieke school, winkels en andere. Zo laat de kruisweg zien dat alle lagen van de samenleving erbij betrokken zijn en erbij horen.

De route loopt van It Werenfridushûs op het Noard 177, via Dwarsnoard, Aldewei, Mariënacker, Weverswei, Spoardijk, Hearewei, Aldedyk, Sylspad, Súd en Merk en eindigt op de katholieke begraafplaats bij It Werenfridushûs.

U kunt de route van ongeveer 4 km in zijn geheel lopen of verdelen over dagdelen of dagen. U kunt ook kiezen voor enkele staties. Voelt u zich daar helemaal vrij in!

Er liggen boekjes voor u klaar bij It Werenfridushûs, in de St. Gertrudiskerk op het Merk en bij boekhandel Het Boekhuis op het Noard 17. U kunt het boekje ook d.m.v. een QR-code op uw tablet of mobiele telefoon downloaden.

Wandelend de kruisweg bidden en mediteren

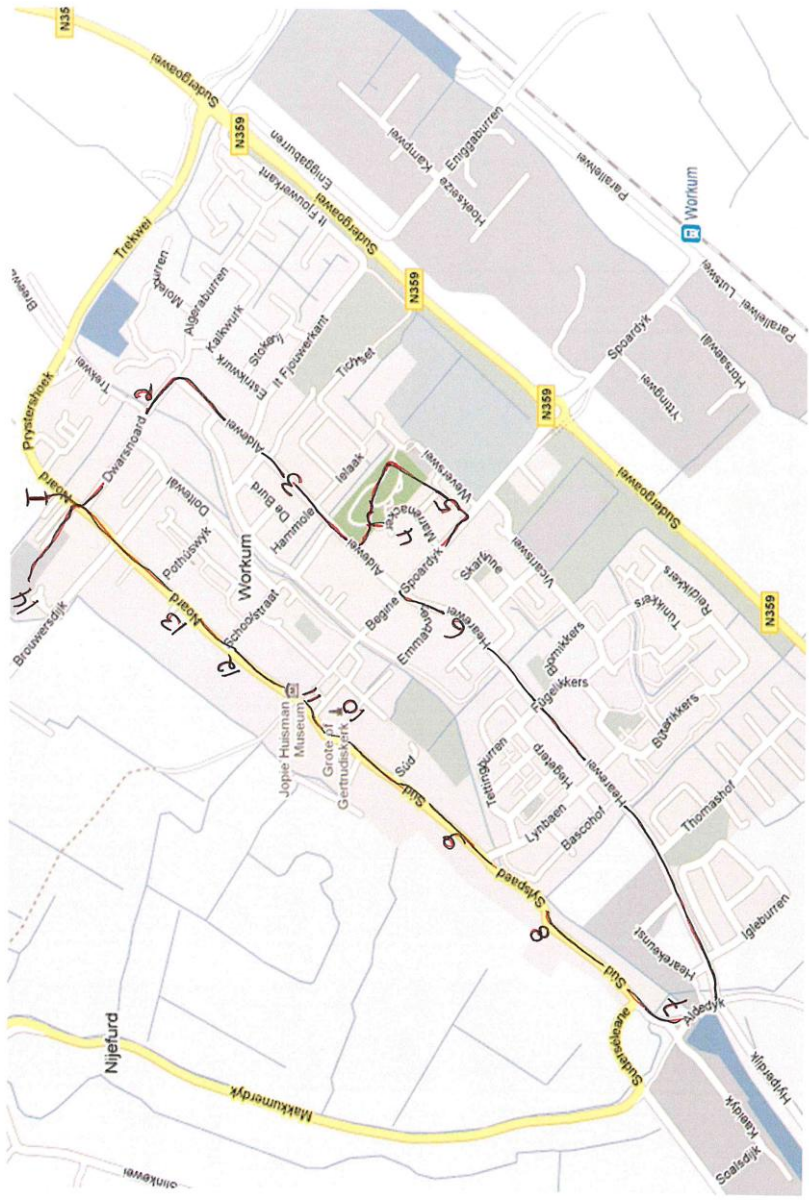
Bij elke statie krijgt u een korte uitleg welke scène van de kruisweg van Jezus afgebeeld is. Daarnaast maken wij een vertaalslag naar het hier en nu. Wij eindigen met één of twee vragen voor eigen bezinning. Bij elke statie wordt, waar dat van toepassing is, verwezen naar de betreffende Bijbelverzen. U kunt ook gewoon in stilte naar de afbeeldingen kijken en deze tot u laten spreken.

Het boekje is voorzien van de looproute, de nummers van de staties en het adres, waar deze statie staat.

Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met zr. Dorothea Brylak smmp, telefoon: 0515 – 572528, e-mail: zr.dorothea@titusbrandsmaparochie.nl of met Peter Vessies, telefoon 0515-851837, e-mail: peter.en.anvessies@home.nl

Wij wensen u veel inspiratie toe. En...zegt het voort!

*Namens de locatieraad en de werkgroep Stadskruisweg:
Peter Vessies, Annelies IJntema en zr. Dorothea Brylak smmp*

Stadskruisweg – adressen bij de kruiswegstaties

Maar “privé” staat, vindt u de betreffende kruiswegstatie bij een medeparochiaan van de katholieke kerk in de tuin.

Statie	naam van de statie	Adres
nr. 1 / I	Jezus wordt ter dood veroordeeld.	It Werentfridushûs, Noard 177
nr. 2 / II	Jezus neemt het kruis op zijn schoulers.	Brugwachtershuis op Dwarsoard
nr. 3 / III	Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis.	privé, Aldawei 33
nr. 4 / IV	Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder.	Woon-zorgcentrum Nij Mariënacker, Mariënacker 1
nr. 5 / V	Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen.	Sint Ludgerusschool, Weverswei 4A
nr. 6 / VI	Veronica droogt het gezicht van Jezus af.	privé, Hearawei 25
nr. 7 / VII	Jezus valt voor de tweede maal onder het kruis.	Brugwachtershuisje sluis Aldehyk
nr. 8 / VIII	Jezus troost de huliende vrouwen.	Op De Hoek Van De Stal, Súd 154
nr. 9 / IX	Jezus valt voor de derde maal onder het kruis.	Antiekwinkel Eartiids Workum, Súd 62
nr. 10 / X	Jezus wordt ontdaan van zijn kleren.	Gertrudiskerk, Merk 5
nr. 11 / XI	Jezus wordt aan het kruis genageld	Schoenen Wouda, Merk 24
nr. 12 / XII	Jezus sterft aan het kruis.	Fashion Bij Fré, Noard 25 (door de week: BINNENI)
nr. 13 / XIII	Jezus wordt van het kruis genomen.	privé, Noard 85
nr. 14 / XIV	Jezus wordt in het graf gelegd.	Katholieke begraafplaats, Noard 205

U bent nu bij kruiswegstatie I

JEZUS WORDT TER DOOD VEROORDEELD

Matteüs 27,1; Marcus 15,15; Lucas 23,23-24; Johannes 19,16

Mensen oordelen, beoordelen, veroordelen elkaar.

Het zal je maar overkomen.

Je zet je in voor anderen.

Je doet dat uit liefde en met een verlangen naar rechtvaardigheid.

Dat bergt risico's in zich en kan tot misverstanden leiden.

Mensen getuigen tegen je – bewust of onbewust.

Pilatus veroordeelt Jezus. Hij weet dat Jezus onschuldig is.

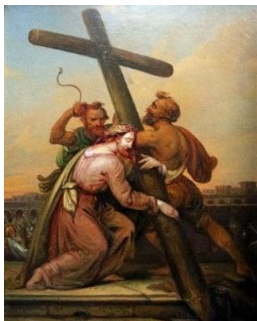
Hij laat zich leiden door het geschreeuw van de menigte mensen.

Oordelen kun je alleen maar op grond van feiten.

Vragen om over na te denken:

- * Waar oordeel, beoordeel of veroordeel ik een ander?
- * Hoe kom ik/komen wij tot een eerlijk oordeel?

U bent nu bij kruiswegstatie II

JEZUS NEEMT HET KRUIS OP ZIJN SCHOUDERS

Johannes 19,17

Omarm het kruis maar en til het op
terwijl je niets verkeerd hebt gedaan.

Ben je te lui, wil je het niet?

Dan krijg je nog een pak slaag!

Jezus neemt vastberaden zijn kruis op zich.

Hij weet dat God die als een Vader of als een Moeder is
deze weg met Hem meegaat.

Vragen om over na te denken:

- * Waar moet ik, waar moeten anderen een zwaar kruis in het leven dragen?
- * Wat helpt om niet te vertwijfelen en ten onder te gaan?

U bent nu bij kruiswegstatie III

JEZUS VALT VOOR DE EERSTE MAAL ONDER HET KRUIS

Soms kan het je even te veel worden.
Je dreigt uit balans te raken,
maar kunt nog net rechtop blijven staan.
Soms gebeuren er dingen in je leven,
waardoor je de grond onder je voeten verliest en valt.
De oorzaak kan een eigen fout zijn.
Maar het is ook mogelijk dat je onderuit wordt gehaald
door een situatie of door toedoen van een ander.

Jezus bezwijkt onder de last van het kruis.

Vragen om over na te denken:

- * Hoe kom je weer op de been als je onderuit bent gegaan?
- * Hoe kan ik een ander helpen die het moeilijk heeft?

U bent nu bij kruiswegstatie IV

JEZUS ONTMOET ZIJN MOEDER

Je hebt een natuurlijke band met je moeder.
Zij heeft je negen maanden gedragen.
Met je geboorte begint het loslaten.
Een moeder, de ouders begrijpen hun kind,
ook zonder woorden.

Maria ziet dat haar Zoon lijdt;
één blik is voldoende.
Zij kan Hem een moment van nabijheid schenken.
Dan moet Jezus verder op zijn kruisweg.

Vragen om over na te denken:

- * Hoe gaan wij met elkaar om?
- * Door welke mensen voel ik mij gedragen? Bij wie voel ik begrip en een open hart?

U bent nu bij kruiswegstatie V

SIMON VAN CYRENE HELPT JEZUS HET KRUIS DRAGEN

Matteüs 27,32; Marcus 15,21; Lucas 23,26

In Friesland wordt het “MIENSKIP” nageleefd. Dat betekent gemeenschap. Het omvat meer dan dat, namelijk saamhorigheid, onderlinge verbondenheid, diepgeworteld gemeenschapsgevoel, samenwerken, elkaar ondersteunen, collectieve verbondenheid.

In een tijd waarin individualisme en digitalisering steeds dominanter worden, biedt de “MIENSKIP” een tegengeluid. Mensen bijstaan in woord en daad, in vreugde en verdriet is iets wat bij ons als gelovige mensen hoort.

Simon van Cyrene wordt gedwongen het kruis mee te dragen. Hij helpt zonder tegen te sputteren.

Vragen om over na te denken:

- * Ken ik mijn burens en kan ik iets voor hen betekenen?
- * Waar ervaar ik zelf de warmte van het “MIENSKIP”?

U bent nu bij kruiswegstatie VI

VERONICA DROOGT HET GEZICHT VAN JEZUS AF

Het is makkelijk een masker op te zetten,
je ware IK te verbergen.

Wij laten niet zo gauw
het achterste van onze tong zien.

Dan ben je niet kwetsbaar.

Je ware gezicht
in een omgeving die dreigend is.

Verstand op nul en hart open.

Je niet laten beïnvloeden door de anderen.

Jezus laat een blijvende indruk achter bij Veronica,
zijn ware gezicht,
waarin zijn opdracht weerspiegeld wordt
van trouw tot en met de dood.

Vragen om over na te denken:

- * Waar of wanneer ben ik bang mijn ware gezicht te tonen?
- * Wat heb ik nodig om mezelf te zijn of steeds meer te worden?

U bent nu bij kruiswegstatie VII

JEZUS VALT VOOR DE TWEDE MAAL ONDER HET KRUIS

Je bent al een keer gestruikeld of gevallen
maar kon weer overeind krabbelen.

Soms kom je in een neerwaartse spiraal terecht
en word je naar beneden gezogen.

Het lijkt dat niets en niemand je kan helpen.

Onze samenleving heeft een netwerk aan hulpverlening.

Wij ervaren echter dat er steeds meer gaten vallen

en dat het gebrek aan professionals steeds nijpender wordt.

Jezus wordt door de soldaten gedwongen

om op te staan en verder te gaan.

Hij wil zich er zelf ook niet bij neerleggen.

Vragen om over na te denken:

- * Waar kom ik kwetsbare mensen in mijn dagelijkse leven tegen en wat doet dat met mij?
- * Hoe kan ik kwetsbare medemensen ondersteunen, zodat zij weer nieuw vertrouwen in zichzelf krijgen?

U bent nu bij kruiswegstatie VIII

JEZUS TROOST DE HUILENDE VROUWEN

Lucas 23,27-28

Een kind wordt veel te vroeg geboren
en is niet levensvatbaar.

Ouders, broertjes en zusjes, familie verliezen een kind
door een ernstige ziekte.

Een kind overlijdt bij een ongeluk.

Een kind ziet geen toekomst meer
en pleegt zelfmoord.

Met Maria, de moeder van Jezus,
hulien deze vrouwen om Jezus.

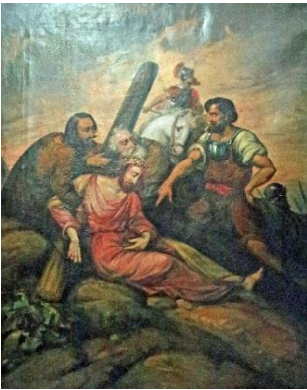
Jezus zegt, huil niet om mij.

Er komen tijden die moeilijk worden
voor gezinnen.

Vragen om over na te denken:

- * Kent u situaties in uw leven, waar u intens met iemand hebt meegeleefd of iemand met u?
- * Met wat voor een gevoel kijkt u daarop terug?

U bent nu bij kruiswegstatie IX

JEZUS VALT DOOR DE DERDE MAAL ONDER HET KRUIS

Je bent totaal uitgeput.

Niets gaat meer.

Je lijkt wel aan de grond vastgeplakt.

Dan zijn daar nog de anderen
die zeggen: stel je niet zo aan.

Sta op en ga verder.

Maar helpen doen ze je niet!

Jezus raapt zijn laatste beetje kracht bij elkaar.

Hij weet dat God Hem bijstaat en Hij staat weer op.

De heilige Titus Brandsma hield zijn ogen gericht
op het kruis van Jezus en putte daar de nodige kracht uit.

Vragen om over na te denken:

- * Kent u dat gevoel van complete uitputting?
Wat hebt u toen gedaan om er weer bovenop te komen?
- * Wat kun je voor een ander doen of betekenen, die diep
gevallen is?

U bent nu bij kruiswegstatie X

JEZUS WORDT ONTDAAN VAN ZIJN KLEREN

Matteüs 27,35; Marcus 15,24; Lucas 23,34; Johannes 19,23-24;
psalm 20,(18-)19

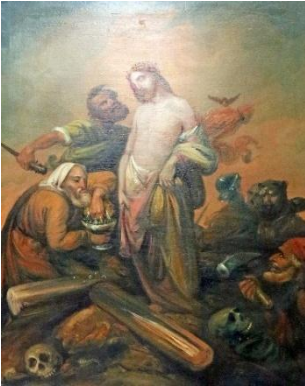
Er zijn mensen die heel erg op hun uiterlijk letten. Altijd nette kleren aan, het haar keurig opgemaakt. Sommigen hebben de kast volhangen met kleding, maar trekken altijd hetzelfde aan. Andere mensen letten niet zozeer op hun uiterlijk. Belangrijk bij alles is: hoe staat het met je innerlijk? Ben je in evenwicht? Is er goedheid en liefde?

Jezus wordt van zijn kleren beroofd en bespot. Hij laat het gebeuren. Diep in zichzelf is Jezus in balans, vol van liefde en mededogen.

Vragen om over na te denken:

- * Waar werk ik mee aan roddel en achterbaks gedoe?
- * Durf ik als een warme mantel voor een ander te zijn, voorbij alle roddels en pesterijen?

U bent nu bij kruiswegstatie XI

JEZUS WORDT AAN HET KRUIS GENAGELD

Matteüs 27,35; Marcus 15,27; Lucas 23,33; Johannes 19,18

Mensen zijn één keer behoorlijk de mist ingegaan.
Ze hebben een grote fout gemaakt.
Mensen met een verslaving, bijvoorbeeld.
Ze rollen van het één in het ander,
zijn niet alleen verslaafd,
maar komen ook in aanraking met het criminele circuit.
Stap voor stap raken zij de regie over het leven kwijt.

Jezus werd aan het kruis geslagen.
Eén van de twee misdadigers,
die met Jezus gekruisigd werden,
vroeg om vergeving en kreeg die.

Vragen om over na te denken:

- * Kunt u iemand, die u benadeeld heeft, vergeven?
- * Wat hebt u nodig om begrip op te brengen voor uw medemens?

U bent nu bij kruiswegstatie XII

JEZUS STERFT AAN HET KRUIS

Matteüs 27,50; Marcus 15,37; Lucas 23,46; Johannes 19,30

In de katholieke kerk kennen wij het sacrament van de ziekenzalving of de ziekenzegen.

Het gebed, de handoplegging en de zalving of de zegening geven rust.

Het helpt de stervende zelf, en degenen die hem of haar omringen, elkaar los te laten en vol vertrouwen het leven in Gods hand te leggen.

Jezus wist dat zijn taak hier volbracht was.

Het is goed zo!

Jezus was er klaar voor toen het moment van overgave was aangebroken.

Vragen om over na te denken:

- * Wat hebt u nodig om rust te vinden in een moeilijke of zelfs levensbedreigende situatie?
- * Kent u situaties in uw leven van overgave? Hoe bent u daarmee omgegaan?

U bent nu bij kruiswegstatie XIII

JEZUS WORDT VAN HET KRUIS GENOMEN

Marcus 15,46; Lucas 23,53; Johannes 19,38

Onvoorwaardelijke liefde en trouw.
Mensen gaan samen door het leven.
Zij kunnen veel van elkaar hebben,
blijven elkaar trouw in goede en kwade dagen.
Mensen zijn zorgzaam
en blijven elkaar liefdevol nabij.

Maria, de moeder van Jezus
en Johannes, de beste vriend van Jezus,
blijven Jezus trouw tot en met de dood.
Ze halen Jezus voorzichtig van het kruis af.
Zij verzorgen het dode en geschonden lichaam.

Vragen om over na te denken:

- * Wie is de belangrijkste mens in uw leven?
- * Wat maakt deze mens, deze mensen zo belangrijk voor u?

U bent nu bij kruiswegstatie XIV

JEZUS WORDT IN HET GRAF GELEGD

Matteüs 27,59-60; Marcus 15,46; Lucas 23,53; Johannes 19,41-42

Wij leggen het lichaam
van een dierbare overledene in het graf
of wij vertrouwen hem of haar toe aan het vuur.
Het graf wordt goed verzorgd,
familieleden bezoeken het graf.
Wij creëren thuis een gedenkplekje,
met een foto, een kaarsje, een bloem, persoonlijke dingen.

Josef van Arimatea, een lid van de Joodse Hoge Raad,
d.w.z. het hoogste bestuurs- en rechtscollege,
vroeg om het lichaam van Jezus te mogen begraven.
Hij wikkelde Jezus in een lijkwade en legde Hem in het graf.

Vragen om over na te denken:

- * Wat doet u, wat is voor u belangrijk om de herinnering aan een dierbare overledene levend te houden?

Pasen

Opstaan en verder gaan!

Elke morgen moeten en mogen wij opnieuw opstaan,
de nieuwe dag tegemoet.

Wij hebben onze eigen structuren, gewoontes, verplichtingen...

Toch kan elke nieuwe dag ook mooie of minder mooie
verrassingen en uitdagingen met zich meebrengen.

Geen dag is zoals de ander.

Soms is enige flexibiliteit gevraagd.

Als je met vertrouwen de weg gaat,
kan het leven een heel andere kleur krijgen.

Soms help je een ander om op te staan.

Soms ben je degene die een helpende en opbeurende hand nodig
heeft.

Wij mensen hebben elkaar nodig. Het leven verbindt ons aan en
met elkaar.

Jezus is opgestaan, verrezen. Hij is niet in het graf gebleven, maar
is ook vandaag de dag aanwezig in mensen van goede wil.

Wij zijn aan het einde gekomen van de Stadskruisweg.

Wij hopen dat het gaan van deze weg u heeft geholpen tot rust te
komen, over uw leven na te denken en nieuwe kracht te putten
voor de weg die voor u ligt.

En....zegt het voort!!

Wij wensen u alle goeds toe! Zelig Pasen, gezegende dagen!

Als u wilt bijdragen aan de kosten dan kan dat d.m.v. de QR-code.

U kunt ook een bedrag overmaken op:

NL 76 RABO 0372 1129 00

H. Titus Brandsmaparochie locatie Workum

o.v.v. Stadskruisweg.

Hartelijk dank voor uw gift!!

Met dank aan alle medewerkers:

IKC St. Ludgerus

Patyna Nij Mariënacker

Op De Hoek Van De Stal

Antiekwinkel Eartiids

Wouda schoenen

Fashion Bij Fré

Boekhuis Stumpel

Protestantse Gemeente Workum

Voor de bevestiging dat wij voldoen aan de voorwaarden voor een klein evenement.
Voor de medewerking van de brugwachters!

Vrijwilligers en medeparochianen van de St. Werenfridus geloofsgemeenschap.